

Artikel

COVID-19-vaccinatie in de topsport

De enige weg naar de finish?

Inge Arts en Irene Francken*

1. Inleiding

8

Zowel in binnen- als buitenland zorgt het vaccineren van topsporters voor discussies die het nieuws halen. Zo liet ongevaccineerde tennisser Novak Djokovic heel wat stof opwaaien toen hij afreisde voor de Australian Open en de Australische overheid hem direct bij aankomst in quarantaine plaatste.¹ Hij ging ervan uit dat een recente coronabesmetting voldoende was voor deelname aan de Australian Open, maar de Australische immigratieminister besloot zijn visum in te trekken 'in het belang van de Australische gemeenschap'.² Beroep tegen dit besluit mocht niet baten en Djokovic heeft Australië inmiddels moeten verlaten.³ De tennisser weigerde eerder openbaar te maken of hij is gevaccineerd en liet zich kritisch uit over de vaccinatieverplichting. Een ander voorbeeld zijn de strikte quarantaineregels voor ongevaccineerde deelnemers aan de Winterspelen van 2022 in Beijing, die ervoor zorgen dat het sporters zo goed als onmogelijk wordt gemaakt om te trainen gedurende quarantaine.⁴ Ook in de Nederlandse schaatswereld ontstond ophef toen deze zomer een training van de ploeg-

genachtervolging werd geschrapt, omdat ploegen die volledig gevaccineerd waren, weigerden te trainen met schaatsers die dat (nog) niet waren.⁵

Ook werkgevers en werknemers in de topsport krijgen kortom te maken met vraagstukken omtrent vaccineren en daarbij spelen een aantal complicerende factoren. Sporters en hun *staff* moeten vaak internationaal reizen voor training en/of wedstrijden. Werkzaamheden in groepsverband zijn noodzakelijk, maar afstand houden of zeer frequent testen is vaak geen optie. Ook zijn werkgevers verplicht om te voldoen aan de (quarantaine)regels van buitenlandse overheden en organisatoren van wedstrijden. Hierbovenop speelt ook nog dat sommige topsporters minder bereid lijken om zich te laten vaccineren dan de gemiddelde Nederlander.⁶

Arbeidsrechtelijk is het (semi-)verplicht stellen van vaccinatie en het opvragen van de vaccinatiestatus interessant. Door de wetgeving, politiek en rechtspraak rondom dit onderwerp zijn de (on)mogelijkheden steeds aan veranderingen onderhevig. In dit artikel belichten we de laatste arbeidsrechtelijke stand van zaken ten aanzien van vaccinatie(status), loondoorbetaling en ontslag in verband hiermee. Dit doen wij aan de hand van het beantwoorden van vragen die veel aan ons gesteld worden. Wij gaan in dit artikel slechts in op de verhouding tussen werkgever en werknemer en niet op andere contractuele afspraken tussen partijen. Een voorbeeld van dergelijke afspraken is de topsportersovereenkomst tussen

* Mr. I. (Inge) Arts is advocaat arbeidsrecht bij L&A Advocaten te Amsterdam. Mr. I.H.M. (Irene) Francken is advocaat arbeidsrecht bij L&A Advocaten te Amsterdam.

1 <https://nos.nl/artikel/2412764-djokovic-erkent-fout-op-inreisformulier-voor-australie>.

2 <https://nos.nl/artikel/2413010-djokovic-moet-australie-verlaten-na-intrekken-visum-door-australische-minister>.

3 <https://nos.nl/collectie/13840/artikel/2413262-djokovic-op-vliegtuig-gezet-in-melbourne-tennisfederatie-betreurt-zaak>.

4 www.volkskrant.nl/sport/de-facto-vaccinatieplicht-voor-sporters-en-begeleiders-bij-winterspelen-in-beijing~b89ab2d8/.

5 www.nu.nl/schaatsen/6163166/vaccinatierel-in-schaatswereld-zit-anemanog-hoog-schande-voor-topsport.html.

6 Bijvoorbeeld: <https://nos.nl/collectie/13840/artikel/2412163-vaccinatiegraad-onder-profvoetballers-met-75-procent-aan-de-lage-kant>.